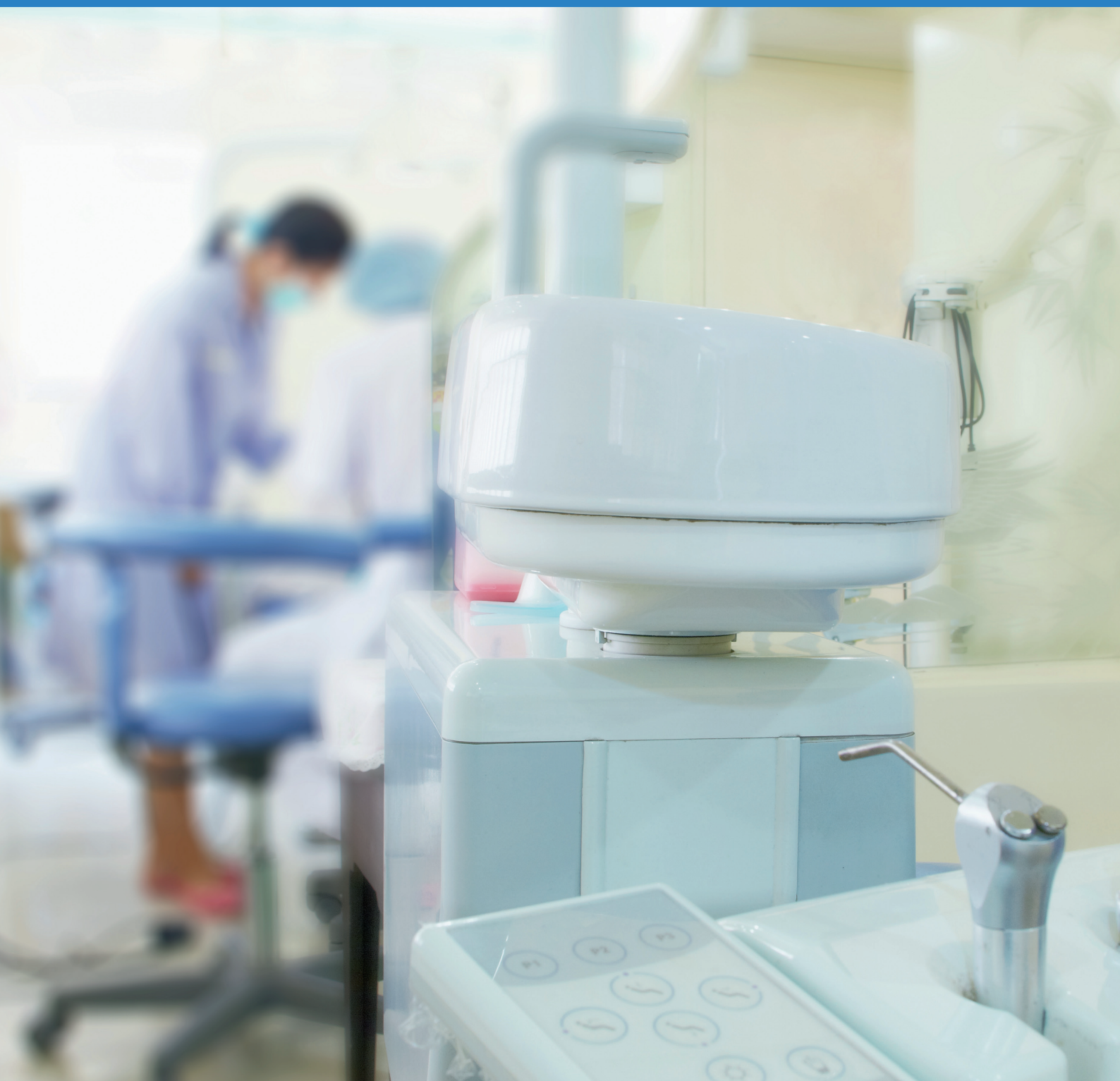

ÅRSBERETNING

for Tandskadeankenævnet

2020

Tandskadeankenævnets medlemmer pr. 1. januar 2020	3
Kapitel 1: Tandskadeankenævnet i 2020	4
1.1 Tandskadeankenævnets formål	5
1.2 Sammensætning af nævnet	5
1.3 Nævnets sagsbehandling	5
1.3.1 Tandskader adskiller sig fra andre patientskadesager	6
1.3.2 Faldende sagsbehandlingstid	
1.4 Nævnets aktivitet	7
1.5 Fokus på lave driftsomkostninger	7
Kapitel 2: Året 2020 i tal	8
2.1 Modtagne, afsluttede og verserende sager	9
2.2 Tandskadeankenævnets afgørelser	10
2.3 Oversigt over sagsbehandlingstiden	12

TANDSKADEANKENÆVNETS MEDLEMMER PR. 1. JANUAR 2020:

TANDSKADEANKENÆVNETS MEDLEMMER:

Formand: Ulrik Finn Jørgensen, dommer ved Retten i Lyngby

Formand: Claus Forum Petersen, dommer i Sø- og Handelsretten (til 1. juli 2020)

Formand: Gitte Cordes, dommer i Københavns byret (fra 1. august 2020)

Næstformand: Karen-Inger Bast, direktør i Patienterstatningen

Næstformand: Susanne Simonsen, sektionsleder i Ankenævnet for Patienterstatningen (til 30. april 2020)

Næstformand: Charles Conrad, vicedirektør for bl.a. Ankenævnet for Patienterstatningen (fra 1. maj 2020)

Regitze Buchwaldt, ankenævnskoordinator i Forbrugerrådet

Tina Jønsson, repræsentant for Forbrugerrådet

Flemming Nielsen, konsulent i Danske Regioner

Lasse Sveistrup, juridisk konsulent i Danske Regioner

Arno Poulsen, tandlæge

Erling Kristensen, tandlæge

Libana Bjørnstrup, tandlæge

Nina Bonding, tandlæge

Rasmus Kriegbaum, tandlæge

Torben Steen Schönwaldt, tandlæge

TANDSKADEANKENÆVNETS SEKRETARIAT

Mette Heegaard, direktør

Pia Lindholm, sekretariatsleder

Hanne Schwartz, nævnssekretær

TANDLÆGEFAGLIGE KONSULENTER

Lene Baad-Hansen, lektor, ph.d., dr. odont

Daniel Midjord-Belstrøm, lektor, ph.d., dr. odont

Irene Dige, lektor, ph.d.

Jens Lomholt, specialtandlæge i ortodonti

KAPITEL 1

TANDSKADEANKENÆVNET I 2020

1.1 TANDSKADEANKENÆVNETS FORMÅL

En væsentlig forudsætning for den særlige patienterstatningsordning på tandlægeområdet er, at retssikkerheden for de behandlede sager bliver den samme som i den øvrige del af sundhedssektoren, hvor afgørelser kan indbringes til Ankenævnet for Patienterstatningen. Tandskadeankenævnet er derfor sammensat og arbejder ud fra samme principper som Ankenævnet for Patienterstatningen.

Tandlægeforeningens Tandskadeerstatnings afgørelse af erstatningssager kan indbringes for Tandskadeankenævnet af patienten, tandlægen eller andre, der har retlig interesse i afgørelsen. Tandskadeankenævnet fungerer således som ankeinstans på helt samme måde, som Ankenævnet for Patienterstatningen fungerer for afgørelser truffet af den offentlige Patienterstatning. Tandskadeankenævnets afgørelser kan således også indbringes for domstolene.

1.2 SAMMENSÆTNING AF NÆVNET

Siden 1. april 2012 har Tandskadeankenævnet bestået af to nævn, der er ensartet sammensat, men fungerer selvstændigt. Nævnene er oprettet under hensyntagen til en ensartet og jævn fordeling af kompetencer og erfaring. For at sikre en ensartet praksis i de to nævn rokerer næstformændene samt to tandlæger for hvert nævn hvert andet år.

Hvert nævn består af følgende medlemmer:

- 1 formand, der skal være jurist og opfylde kravene til at kunne udnævnes til dommer
- 1 repræsentant fra Patienterstatningen eller Ankenævnet for Patienterstatningen (næstformænd)
- 1 repræsentant fra Forbrugerrådet
- 1 repræsentant fra Danske Regioner
- 3 tandlæger udpeget af Tandlægeforeningen

Deltagelse af repræsentanter fra Forbrugerrådet sikrer varetagelse af forbrugerinteresser og repræsentanter fra Danske Regioner varetager de erstatningspligtige myndigheders interesser. KL, tandlægeskolerne, Forsvarsministeriet og Kriminalforsorgen har dog i henhold til vedtægterne mulighed for at

være repræsenteret, når sager fra deres område behandles. Repræsentanter fra Patienterstatningen og Ankenævnet for Patienterstatningen sikrer ensartethed i afgørelserne i forhold til øvrige patientskader.

Tandskadeankenævnet havde i 2020 som formænd følgende dommere: Ulrik Finn Jørgensen, Claus Forum Petersen til den 1. juli 2020 og Gitte Cordes fra den 1. august 2020.

Lektor, ph.d., dr. odont. Daniel Midjord-Belstrøm, lektor, ph.d., dr. odont. Lene Baad-Hansen, lektor, ph.d. Irene Dige og specialtandlæge Jens Lomholt er ansat som odontologiske konsulenter i Tandskadeankenævnets sekretariat.

Formændene og næstformændene i de to nævn mødes med sekretariatet en til to gange om året for at drøfte eventuelle generelle problemstillinger samt for at sikre ensartet praksis i de to nævn.

1.3 NÆVNETS SAGSBEHANDLING

Fristen for indbringelse af klage over afgørelser truffet af Tandlægeforeningens Tandskadeerstatning er tre måneder. Der kan dog dispenseres herfra, når der foreligger særlige grunde hertil.

Sagsbehandlingen tager sigte på at tilvejebringe bedst mulig belysning af sagernes tandlægefaglige og juridiske aspekter. Endvidere lægges der vægt på, at sagerne kan blive afgjort hurtigst muligt, og at afgørelserne udformes på en måde, så de er forståelige både for tandlægerne og patienterne. Sagsbehandlingen er omfattet af de forvaltningsretlige regler, og der tilsigtes åbenhed og gennemsikuelighed for alle sagens parter.

Nævnet foretager en fuldstændig efterprøvelse af den afgørelse, der er påklaget. En klage behøver ikke at være begrundet, men normalt vil det være angivet, hvad klageren ønsker at opnå med klagen. Nævnet er imidlertid ikke bundet heraf. Hvis nævnet f.eks. finder, at behandlingen har haft yderligere skadefølger end dem, afgørelsen omfatter, kan nævnet – uanset påstand herom eller ej – også tilkende erstatning herfor eller eventuelt hjemvise sagen og dermed

sende sagen tilbage til Tandlægeforeningens Tandskadeerstatning til fornyet behandling. Nævnet kan omvendt også frakende patienten en tilkendt erstatning, selv om patienten har klaget med henblik på tilkendelse af yderligere erstatning. Hvis der f.eks. er tilkendt delvis erstatning for en tand, der mistes i forbindelse med en rodbehandling (f.eks. erstatning for et implantat med fradrag for, hvad restaurering af tanden ville have kostet), og patienten klager over dette fradrag, kan resultatet blive, at nævnet vurderer, at tanden fra starten var ubehandlelig, således at der ikke foreligger en erstatningsberettigende skade.

I sager, hvor der ikke er tvivl, kan der træffes afgørelse af en formand. Dette omfatter navnlig sager, der alene vedrører rent juridiske spørgsmål (f.eks. om kravet er forældet), anmodning om genoptagelse af en tidligere afgjort sag og sager, hvor der er spørgsmål om dispensation fra overskridelse af klagefristen.

De fleste af de ankede afgørelser blev stadfæstet i nævnet. Andelen af afgørelser, der blev ændret/hjemvist i 2020 var 98 sager svarende til 26% af de sager, som blev behandlet i nævnet.

Frem til 1. juni 2018 kunne Tandskadeankenævnet pålægge den skadevoldende tandlæge at indbetale et beløb, der svarer til udgifterne ved omgørelse af et mangelfuldt arbejde, som er gået tabt ved skaden, men hvor der ikke har været taget stilling til dette spørgsmål i afgørelsen (f.eks. fordi der ikke fandtes at foreligge en erstatningsberettigende skade).

Pr. 1. juni 2018 blev overenskomsten mellem Tandlægeforeningen og Danske Regioner opsagt og herefter er der ikke hjemmel til, at Tandskadeankenævnet kan træffe afgørelse om mangelsansvar. Tandskadeankenævnet vil dog i de sager, hvor der vurderes at være mangelfuldt arbejde, som har betydning for patientens udgifter i forbindelse med udbedring af skaden, foretage et fradrag for den skønnede værdi af det mangelfulde arbejde, idet denne udgift således må anses for at være forudbestående i forhold tandskadens indtræden.

1.3.1 TANDSKADER ADSKILLER SIG FRA ANDRE PATIENTSKADESAGER

Det er fortsat vurderingen, at et særskilt system til behandling af tandskadesager er en hensigtsmæssig ordning, fordi disse sager oftest adskiller sig væsentligt fra andre patientskadesager. Forskellen er navnlig, at tandskader tit kan udbedres, hvorfor erstatning for udgifterne hertil ofte er den eneste relevante erstatningspost.

Desuden er behandlingen – såvel den skadevoldende som den skadesudbedrende – ikke vederlagsfri. Patientens økonomiske situation efter skaden skal derfor sammenholdes med, hvad der skulle være betalt, hvis skaden ikke var sket. Denne problemstilling opstår sædvanligvis ikke ved skader på de offentlige sygehuse eller ved skader hos privatpraktiserende læger m.v., da patienterne her typisk ikke betaler direkte for behandlingen.

1.3.2 FALDENDE SAGSBEHANDLINGSTID

Den gennemsnitlige sagsbehandlingstid ved nævnet var i 2020 på 4 måneder, hvilket er særdeles tilfredsstillende. Den gennemsnitlige sagsbehandlingstid igennem de sidste 5 år har været på under 4 måneder. Den lave sagsbehandlingstid er en følge af nævnets fleksible indstilling til sagsantallet pr. nævnsmøde. En stor del af sagsbehandlingstiden beror dog hovedsageligt på forhold, som nævnet og sekretariatet ikke har indflydelse på, herunder navnlig indhentelse af oplysninger, f.eks. journaler, røntgenbilleder m.v.

Antallet af verserende sager ved udgangen af 2020 var 68.

Nævnets afgørelser kan ikke indbringes for nogen administrativ myndighed, men kun for domstolene inden for en frist på 6 måneder fra afgørelsen. Der er ikke adgang til at anlægge

 Flere oplysninger om Tandskadeankenævnet findes på tsan.dk Hjemmesiden indeholder bl.a. årsberetning, forretningsorden, lovgrundlag samt afgørelser.

sag mod tandlægen m.v. efter almindelige erstatningsregler, før muligheden for at opnå erstatning fra Tandlægeforeningens Tandskadeerstatning er fuldt ud administrativt afprøvet.

I 2020 verserede der 19 retssager mod Tandskadeankenævnet, hvoraf 8 blev afsluttet i 2020. I 2 af sagerne fik nævnet medhold i, at der ikke var sket en skade i henhold til loven. 3 sager blev hævet af modparten: 2 efter Retslægerådets udtalelse og 1 efter indgivelse af processkrift. De sidste 3 sager blev afvist af retten af følgende årsager: Ingen retlig interesse i sagen, ikke indgivet processkrift og ikke indgivet processkrift ved advokat.

1.4 NÆVNETS AKTIVITET

Nævnet har afholdt 15 møder i 2020 med gennemsnitligt 23 sager på hvert møde. Herudover blev 36 sager afgjort ved formandsafgørelse.

Sagerne til nævnet forberedes af sekretariatet, der gennemfører en høring af sagens parter over det, der fremkommer i forbindelse med klagen. Sagen forelægges derefter for en af nævnets odontologiske konsulenter, og på dette grundlag udarbejder sekretariatet en indstilling, der danner grundlag for drøftelser og beslutning i nævnet.

1.5 FOKUS PÅ LAVE DRIFTSOMKOSTNINGER

Det tilstræbes at holde omkostningerne så lave som muligt til nævnets funktion under hensyntagen til sekretariatets drift. Ankenævnet havde i 2020 et samlet budget på ca. 5,8 mio. kr., inklusive honorarer og administration.

KAPITEL 2

ÅRET 2020 I TAL

2.1 MODTAGNE, AFSLUTTEDE OG VERSERENDE SAGER

Nævnet modtog i alt 328 henvendelser i 2020. Disse var fordelt således; 285 nye anker, 23 anker - hvor der var truffet en ny afgørelse af 1. instans efter nævnets første behandling - og 20 genoptagelsesansøgninger.

Nævnet traf i 2020 afgørelse i 377 sager. Af disse var 335 sager ikke tidligere behandlet af nævnet. Desuden blev der truffet afgørelser i 19 genoptagelsesansøgninger samt i 23 sager, hvor der var truffet en ny afgørelse af 1. instans.

36 af henvendelserne blev afsluttet ved formandsafgørelse svarende til 9,5% af årets afsluttede sager.

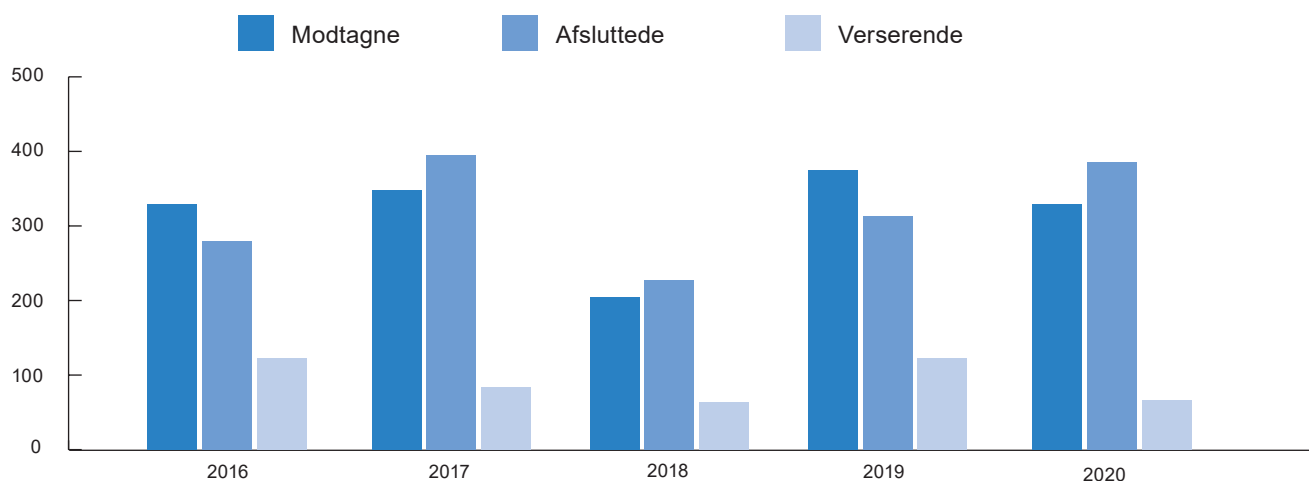
I forhold til 2019 var der et fald i antal af nye anker på ca. 12% og et fald på ca. 14% i antallet af anker, hvor 1. instans har truffet en ny afgørelse. Derimod har der været en stigning i antallet af genoptagelsesansøgninger svarende til 58%.

Der var 68 verserende sager ved udgangen af 2020.

FIGUR 1. SAMLET ANTAL MODTAGNE OG AFSLUTTEDE ANKESAGER

Oprettet år	MODTAGNE	AFSLUTTEDE	VERSERENDE
2016	328	274	121
2017	349	390	80
2018	200	228	52
2019	372	307	117
2020	328	377	68

FIGUR 2. FORDELING AF ANKESAGER DE SIDSTE 5 ÅR

2.2 TANDSKADEANKENÆVNETS AFGØRELSER

Af de 377 sager, som Tandskadeankenævnet i 2020 traf afgørelser i, blev 233 af afgørelserne fra 1. instans stadfæstet. Det svarer til 62% af alle afgørelserne. I 98 af sagerne blev afgørelsen ændret, sværende til 24,5%. Den procentvis fordeling mellem stadfæstelser og ændringer fremgår af

figur 3 nedenfor.

16 sager blev henlagt uden behandling af nævnet - svarende til 4% af afgørelserne. 30 sager blev afvist, da anken var modtaget for sent - svarende til 8% af afgørelserne.

FIGUR 3. PROCENTVIS FORDELING AF AFGØRELSER

	2016	2017	2018	2019	2020
Afgørelsen stadfæstet	57	64	59	61	62
Afgørelsen ændret	29	21	23	26	24,5
Hjemsendt til 1. instans	1	3	1	2	1,5
Ophævet/henlagt	5	4	5	4	4
Afvist	8	8	12	7	8

Som det fremgår af tabellen, varierer forholdet mellem de stadfæstede og de ændrede afgørelser fra år til år. Umiddelbart er der ikke en entydig forklaring på denne variation. 46% af de ændrede afgørelser vedrørte anerkendelses-

grundlaget, mens 36% vedrører afgørelser om erstatningsgrundlaget. Den nærmere fordeling heraf fremgår af figur 4.

FIGUR 4. SKEMATISK OVERSICHT OVER DE ÆNDRERE AFGØRELSER I 2020

	Antal	Procent
Anerkendelsesgrundlag		
Ikke-skade til skade	24	25
Skade til ikke-skade	12	12
Ændret skadesomfang	9	9
I alt	45	46
Erstatningens størrelse		
Skadesudbedrende behandling	8	8
Helbredelsesudgifter	8	8
Fradrag	14	15
Svie og smerte	1	1
Tabt arbejdsfortjeneste	2	2
Méngodtgørelse	2	2
I alt	35	36
Øvrige		
Forældelse	8	8
Hjemvises til fornyet behandling i 1. instans	5	5
Ophævet	1	1
Genoptaget	4	4
I alt	98	100

Som det fremgår af figur 4, blev der i 98 af sagerne truffet en anden afgørelse end i 1. instans.

I 45 af disse 98 sager blev anerkendelsesgrundlaget, d.v.s om der var sket en skade eller ej i henhold til loven samt omfanget af skaden, ændret. I 35 af sagerne vedrørte ændringen erstatningens størrelse.

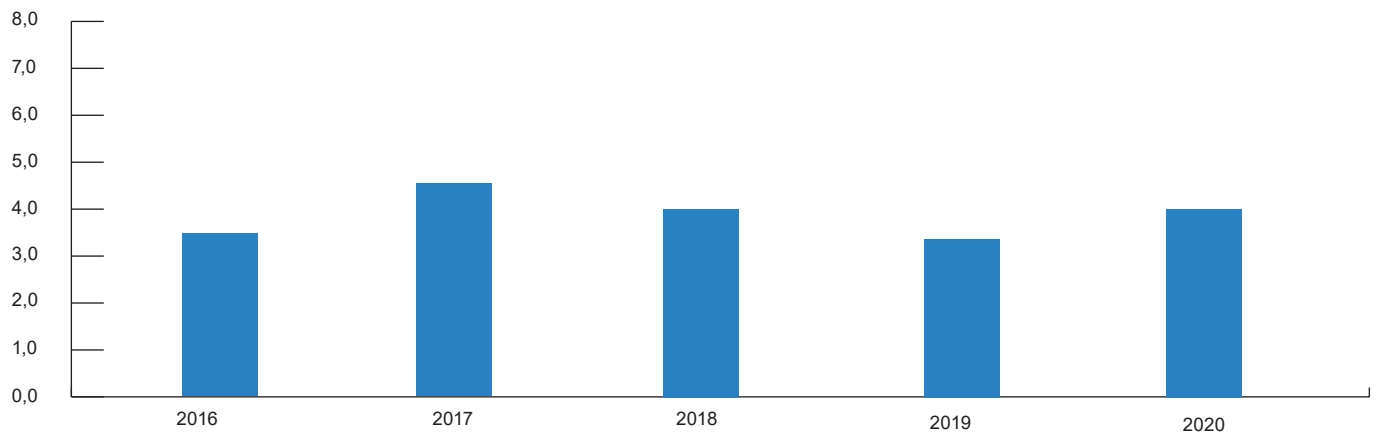
De restende ændringer omfatter øvrige forhold - se venligst figuren. I den forbindelse kan det dog nævnes, at 5 sager blev hjemvist til fornyet behandling, da der enten forelå nye oplysninger, som 1. instans ikke var bekendt med, da de traf afgørelsen, eller der var oplysninger, som nævnet fandt, at 1. instans ikke havde forholdt sig til i den oprindelige afgørelse. 1 sag blev ophævet, da nævnet fandt at Patienterstatningen havde forholdt sig til sagen i sin helhed.

2.3 OVERSIGT OVER SAGSBEHANDLINGSTIDEN

FIGUR 5. SAGSBEHANDLINGSTID I AKKUMULERET % I MÅNEDER FRA ANKESAGENS STARTDATO TIL AFSLUTNINGEN

Måneder	2016	2017	2018	2019	2020
<1	1,8	3,6	1,8		1,1
<2	5,1	5,6	4,4	7,2	3,7
<3	15,0	12,6	18,0	44,0	26,0
<4	64,3	32,8	56,1	76,2	57,3
<5	84,0	69,0	82,0	91,2	78,3
<6	93,9	84,4	89,5	97,0	91,8
<9	99,0	98,0	95,6	99,0	97,6
<12	100,0	100,0	100,0	99,5	99,2
<18				100,0	100,0

FIGUR 6. GENNEMSNITLIG SAGSBEHANDLINGSTID FORDELT PR. ÅR

Som det fremgår af tabellen har den gennemsnitlige sagsbehandlingstid

i 2020 været på ca.4 måneder, mens den var på 3,5 måneder i 2016, 4,5 måneder i 2017, 4 måneder i 2018 og 3,4 måneder i 2019.

Årsagen til den lave sagsbehandlingstid skyldes bl.a. nævnets fleksible tilgang til sagsantallet pr. nævnsmøde.

Tandskadeankenævnet

Svanemøllevej 85, 2. sal
2900 Hellerup

Telefon: 3946 3400

web@tsan.dk